

Institutt for Samfunnsøkonomi

Eksamensoppgave i SØK1000 Innføring i samfunnsøkonomi

Eksamensdato: 7.juni

Eksamenstid (fra-til): 09:00 – 14:00

Hjelpemiddelkode/Tillatte hjelpemidler: A / Alle hjelpemidler tillatt

Faglig kontakt under eksamen: Anne Borge Johannesen
Tlf.: 412 15 281

Teknisk hjelp under eksamen: NTNU Orakel
Tlf: 73 59 16 00

Får du tekniske problemer underveis i eksamen, må du ta kontakt for teknisk hjelp snarest mulig, og senest innen eksamenstida løper ut/prøven stenger. Kommer du ikke gjennom umiddelbart, hold linja til du får svar.

ANNEN INFORMASJON

Ikke ha Inspera åpen i flere faner, eller vær pålogget på flere enheter, samtidig, da dette kan medføre feil med lagring/levering av besvarelsen din.

Skaff deg overblikk over oppgavesettet før du begynner på besvarelsen din.

Les oppgavene nøye, gjør dine egne antagelser og presiser i besvarelsen hvilke forutsetninger du har lagt til grunn i tolkning/avgrensing av oppgaven. Faglig kontaktperson kan kontaktes dersom du mener det er feil eller mangler i oppgavesettet.

Juks/plagiat: Eksamen skal være et individuelt, selvstendig arbeid. Det er tillatt å bruke hjelpemidler, men vær obs på at du må følge eventuelle anvisninger om kildehenvisninger nedenfor. Det er ikke tillatt å generere besvarelse ved hjelp av kunstig intelligens (Chat GPT eller lignende) og levere den helt eller delvis som egen besvarelse. Under eksamen er det ikke tillatt å kommunisere med andre personer om oppgaven eller å distribuere utkast til svar. Slik kommunikasjon er å anse som juks.

Alle besvarelser blir kontrollert for plagiat. [Du kan lese mer om juks og plagiering på eksamen her.](#)

Kildehenvisninger: Kildehenvisninger kreves ikke.

Varslinger: Hvis det oppstår behov for å gi beskjeder til kandidatene underveis i eksamen (f.eks. ved feil i oppgavesettet), vil dette bli gjort via varslinger i Inspera. Et varsel vil dukke opp som en dialogboks på skjermen i Inspera. Du kan finne igjen varselet ved å klikke på bjella øverst i høyre hjørne på skjermen. Det vil i tillegg bli sendt SMS til alle kandidater for å sikre at ingen går glipp av viktig informasjon. Ha mobiltelefonen din tilgjengelig.

Vekting av oppgavene: Se informasjon på selve eksamensoppgaven.

BESVARE OG LEVERE

Filopplasting: Du leverer besvarelsen din som ett samlet filvedlegg i **pdf-format** i Inspira. Når du jobber utenfor Inspira – husk å lagre besvarelsen din med jevne mellomrom.

Merk at filvedlegget må være lastet opp i besvarelsen før eksamenstida går ut.

Det er lagt til **30 minutter** til ordinær eksamenstid for eventuell digitalisering av håndtegninger og opplasting av filer. Tilleggstida er forbeholdt innlevering og inngår i gjenstående eksamenstid som vises øverst til venstre på skjermen.

NB! Det er ditt eget ansvar å påse at du laster opp riktig og intakt fil. Kontroller filen du har lastet opp ved å klikke “Last ned” når du står i filopplastingsoppgaven. Filen kan fjernes og byttes ut så lenge prøven er åpen.

[Slik digitaliserer du eventuelle håndtegninger](#)

[Slik lagrer du dokumentet ditt som PDF](#)

[Slik fjerner du forfatterinformasjon fra filen\(e\) du skal levere](#)

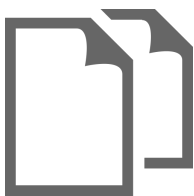
Automatisk innlevering: Besvarelsen din leveres automatisk når eksamenstida er ute og prøven stenger, forutsatt at minst én oppgave er besvart. Dette skjer selv om du ikke har klikket «Lever og gå tilbake til Dashboard» på siste side i oppgavesettet. Du kan gjenåpne og redigere besvarelsen din så lenge prøven er åpen. Dersom ingen fil er lastet opp ved prøveslutt, blir ikke besvarelsen din levert. Dette vil anses som “ikke møtt” til eksamen.

Trekk/avbrutt eksamen: Blir du syk under eksamen, eller av andre grunner ønsker å levere blankt/avbryte eksamen, gå til “hamburgermenyen” i øvre høyre hjørne og velg «Lever blankt». Dette kan ikke angres selv om prøven fremdeles er åpen.

Tilgang til besvarelse: Du finner besvarelsen din i Arkiv etter at sluttida for eksamen er passert.

Question 1

Attached

Eksamensoppgave SØK1000 våren 2024

Oppgave 1 (30%)

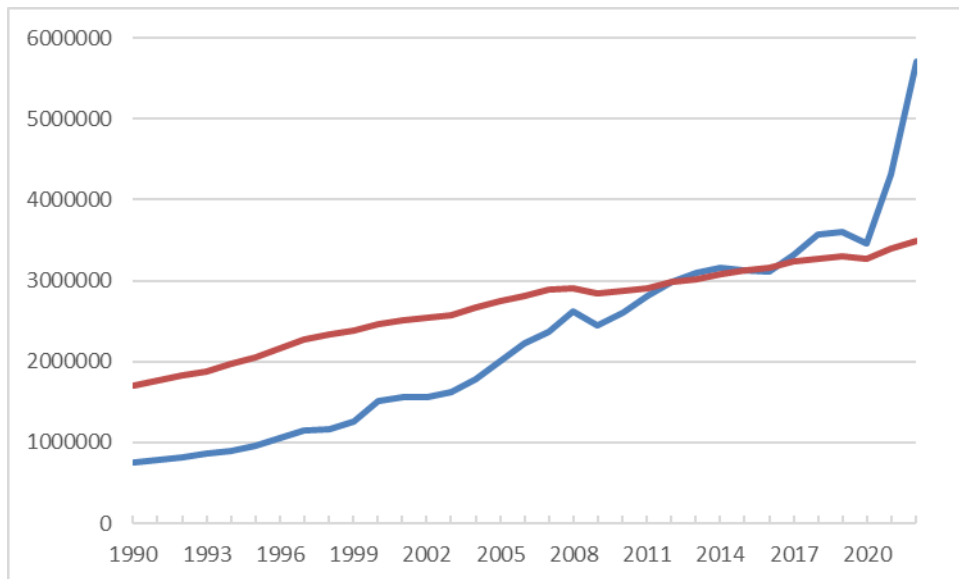
- a) Forklar med egne ord hva som menes med absolutte og komparative fortrinn i internasjonal handel.
- b) Land A og land B kan begge produsere to varer X og Y. Arbeidskraft er eneste produksjonsfaktor. Land A har 100 enheter arbeidskraft tilgjengelig, mens land B har 200 enheter arbeidskraft tilgjengelig. I land A kreves det 2 enheter arbeidskraft for å produsere en enhet av vare X og 1 enhet arbeidskraft for å produsere en enhet av vare Y. I land B kreves det 4 og 6 enheter arbeidskraft for å produsere henholdsvis en enhet av vare X og en enhet av vare Y.
 - i) Hvilket land har absolutt fortrinn i produksjon av X og Y? Begrunn svaret.
 - ii) Hvilket land har komparativt fortrinn i produksjon av X og Y? Begrunn svaret.
 - iii) Vil handel mellom disse landene lønne seg for begge land? Begrunn svaret og vis mulig grafisk tilpasning for begge land.
- c) Drøft argumenter for og mot frihandel.

Oppgave 2 (10%)

- a) Tabellen under viser konsumprisindeksen (KPI) for Norge for perioden 2010 – 2022. Forklar hva som menes med KPI, og bruk tabellen til å beregne årlig inflasjon siden 2017. Forklar forskjellen mellom KPI og BNP-deflatoren.

År	KPI
2010	92.1
2011	93.3
2012	93.9
2013	95.9
2014	97.9
2015	100.0
2016	103.6
2017	105.5
2018	108.4
2019	110.8
2020	112.2
2021	116.1
2022	122.8

- b) Figuren under viser utviklingen i bruttonasjonalprodukt (BNP) for Norge for perioden 1990 – 2022, gitt i millioner kr, der den ene kurven er BNP i løpende priser og den andre er BNP i faste 2015-priser. Forklar forskjellen mellom løpende og faste priser. Kommenter figuren.

Oppgave 3 (15%)

Ta utgangspunkt i følgende makroøkonomiske modell:

- (1) $Y = C + I$
- (2) $C = 50 + 0.8Y$

der Y , C og I representerer henholdsvis BNP, privat konsum og private realinvesteringer. Anta at I er eksogent gitt og lik 100.

- a) Forklar modellens relasjoner, determiner modellen og finn løsningene for de endogene variablene.
- b) Hva skjer i denne økonomien dersom de private realinvesteringene øker til 150? Forklar relevante mekanismer.

Oppgave 4 (45%)

a) Betrakt et frikonkurransemarked og forklar og illustrer ved hjelp av markedsdiagrammet hva som er det samfunnsøkonomiske overskuddet når markedet er i likevekt.

b) Forklar og illustrer ved hjelp av markedsdiagrammet hvorfor forutsetningen om ingen eksternaliteter må være oppfylt for at frikonkurransemarkedet skal maksimere samfunnsøkonomisk overskudd.

c) Anta nå at produksjonen i markedet er beheftet med miljøskadelig forurensning. Myndighetene innfører en avgift per produserte enhet. Forklar og illustrer ved hjelp av markedsdiagrammet effektene av dette.

d) Anta at frikonkurransemarkedet du har analysert i a)-c) er markedet for rødt kjøtt. Definer begrepet etterspørselastisitet og forklar hvilke faktorer som trekker i retning av mindre- og hvilke faktorer som trekker i retning av mer prisfølsom etterspørsel etter rødt kjøtt.

e) Klimagassutslipp fra jordbruket utgjør 8,5 pst. av Norges samlede klimagassutslipp og utslippene kommer i hovedsak fra husdyrhold og kjøttproduksjon (NOU 2015:15 Sett pris på miljøet). Flere

ekspertutvalg har anbefalt myndighetene å innføre en avgift som den du har analysert ovenfor. Enkelte politiske partier og interesseorganisasjoner på produsentsiden i markedet for rødt kjøtt er imidlertid negative til en slik avgift. Utnytt argumenter fra d) og markedsdiagrammet til å diskutere hvordan en slik avgift kan påvirke produsentsiden i markedet for rødt kjøtt.